

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 204 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ*, inițiată de domnul deputat PNL Ștefan-Bucur Stoica împreună cu un grup de parlamentari PNL (Plx.206/2021).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 204 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul ca ordinul prefectului pentru constatarea încetării mandatului de consilier local/județean să fie dat în 30 de zile de la comunicarea hotărârii de pierdere a calității de membru de partid, indiferent dacă legalitatea respectivei hotărâri a fost sau nu contestată în cadrul forurilor superioare ale partidului sau în instanță.

Potrivit *Expunerii de motive*, măsura legislativă este propusă pentru evitarea unor situații prin care se blochează activitatea consiliilor locale județene, precum și blocarea unor proiecte privind dezvoltarea comunităților locale prin scurgerea unor timpi prea mari de la momentul intervenției cauzei de încetare a mandatului (decizia de pierdere a calității de membru al unui partid) și momentul încetării efective a mandatului de ales local.

II. Observații

1. Articolul 204 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ* reglementează cadrul general pentru încetarea mandatului de consilier local sau județean stabilind: cazurile de încetare înainte de termen a mandatului consilierului local/județean; momentul încetării de drept a mandatului consilierului local/județean; autoritatea desemnată să constate încetarea mandatului (consiliul sau prefectul), termenele pentru constatarea încetării mandatului, actul administrativ prin care se realizează încetarea mandatului (hotărâre de consiliu sau ordin al prefectului) etc.

În prezent, pentru situația de încetare a mandatului consilierului local în cazul în care acesta și-a pierdut calitatea de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales, legiuitorul a stabilit că momentul încetării de drept al mandatului pentru acest caz specific este data comunicării hotărârii de excludere a consilierului de către forul competent al partidului politic sau al organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale pe a cărei listă consilierul local sau județean a fost ales [art. 204 alin. (5)¹].

Totodată, legiuitorul a condiționat raportarea la acest moment (data comunicării hotărârii către prefect) de contestare a legalității hotărârii de excludere în fața instanței de judecată. În ipoteza juridică în care este contestată legalitatea hotărârii de excludere, legiuitorul a stabilit în cuprinsul art. 204 alin. (19)², atât autoritatea competentă cu soluționarea contestării legalității hotărârii de excludere (instanța de judecată), dar și momentul încetării de drept al mandatului consilierului local în cazul contestării legalității acestei hotărâri, respectiv data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Precizăm faptul că soluția de reglementare a avut în vedere considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr. 530/2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (3) din referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003.*

---

¹ Data încetării de drept a mandatului în cazul prevăzut la alin. (2) lit. j) este data comunicării către prefect, secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și către consilierul local, a hotărârii forului competent să decidă asupra excluderii unui membru al partidului politic sau a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale pe a cărei listă consilierul local sau consilierul județean a fost ales, în situația în care legalitatea acesteia nu a fost contestată.

² (19) În situația în care este contestată legalitatea actului prevăzut la alin. (4) sau a hotărârii prevăzute la alin. (5), data încetării de drept a mandatului este data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

În considerentele deciziei precitate „Curtea observă că reglementările în materie din alte state, în deplin acord cu exigențele dreptului de acces la justiție, instituie posibilitatea contestării în fața instanțelor a deciziilor partidelor politice cu privire la raporturile dintre partide și membrii acestora. (...)”

Curtea precizează că, în considerarea statutului pe care partidele politice îl au, potrivit art. 1 teza a doua din *Legea nr. 14/2003*, „persoane juridice de drept public,” și ținând seama și de faptul că, potrivit art. 2 din lege, partidele „participă cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice”, a lăsa în afara controlului judecătoresc respectarea de către organele de decizie ale partidelor a propriilor statute înseamnă a nega drepturile și libertățile cetățenești prevăzute de *Constituție*.

Astfel, potrivit art. 40 alin. (1) din *Constituție*, „Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere”.

Totodată, dispozițiile art. 37, care prevăd dreptul de a fi ales, trebuie coroborate și cu cele ale art. 15 alin. (1) din *Constituție*, potrivit cărora „cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin *Constituție* și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”, astfel încât alesul local trebuie să beneficieze și de dreptul de a își exercita netulburat funcția în care a fost ales prin votul electoratului.

Se observă că, în cazul consilierilor locali, fără a distinge dacă pierderea calității de membru al partidului este sau nu imputabilă, măsura excluderii din partid produce un efect juridic extrem de grav - încetarea mandatului. Curtea reține că imposibilitatea de a contesta în fața instanței judecătorești o asemenea măsură dispusă fără a verifica respectarea statutului și a procedurilor statutare este contrară dreptului de acces la o instanță judecătorească și face ca drepturile enunțate să fie lipsite de conținutul juridic garantat de statul de drept și democratic.

În acest sens, soluția juridică propusă de inițiatori, referitoare la procedura de constatare a încetării de drept a mandatului consilierului local sau județean din perspectiva momentului de încetare de drept a mandatului, pentru situația de încetare a mandatului consilierului local sau județean în cazul în care acesta și-a pierdut calitatea de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales, nu respectă prevederile *Deciziei Curții Constituționale a României nr. 530/2013*.

De altfel, potrivit art. 147 alin. (4) din *Constituția României*, republicată, „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”.

3. Fără a contesta inconvenientele de ordin practic în aplicarea prevederilor legale vizând încetarea de drept a mandatului alesului local, atunci când este contestată hotărârea forului statutar al partidului de excludere a unui membru, semnalăm totuși că:

a). simpla eliminare din cuprinsul alin. (5) și (19) ale art. 204 cu referire la contestarea în instanță a legalității hotărârii forului competent să decidă încetarea calității de membru de partid nu va face efectivă măsura de încetare de drept a mandatului la data comunicării către prefect a hotărârii în cauză, întrucât măsura nu este corelată și cu dispozițiile alin. (8), care vizează ipotezele de încetare de la lit³. b) și g) - k), deci inclusiv lit. i).

Astfel, *de lege lata*, potrivit alin. (8), inclusiv în situația încetării de drept a mandatului în condițiile lit. j), „constatarea încetării de drept a mandatului de consilier local sau de consilier județean, precum și vacantarea locului de consilier local sau de consilier județean se fac de către prefect prin ordin, în termen de maximum 30 de zile de la data înștiințării transmise prefectului (...) de către instanță”, ceea ce presupune, în mod evident, că, în cazul existenței unei contestări în instanță, ordinul prefectului va fi emis după înștiințarea instanței cu privire la hotărârea dată, iar nu în baza comunicării partidului cu privire la măsura încetării calității de membru a consilierului în cauză.

b). soluția propusă nu ia în considerare modul în care ar putea fi remediate consecințele produse în situația în care, ulterior emiterii ordinului prefectului de vacantare a mandatului și ulterior validării

---

³ b) constatarea și sancționarea, în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, a unei stări de incompatibilitate; (...)

g) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate, indiferent de modalitatea de individualizare a executării pedepsei;

h) punerea sub interdicție judecătorească;

i) pierderea drepturilor electorale;

j) pierderea calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales;

k) condamnarea prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni electorale pe durata procesului electoral în cadrul căruia a fost ales, indiferent de pedeapsa aplicată și de modalitatea de individualizare a executării acesteia;

mandatului supleantului de către instanță, în condițiile art. 122⁴ sau art. 172⁵, este emisă o hotărâre judecătorească de anulare a deciziei de excludere și/sau a ordinului prefectului.

Avem în vedere, pe de o parte, faptul că, odată validat, mandatul supleantului devine efectiv, acesta bucurându-se de toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru aleșii locali iar, pe de altă parte, faptul că redobândirea mandatului ca urmare a hotărârii instanței de anulare a deciziei de excludere și/sau a ordinului prefectului nu este prevăzută ca și cauză de încetare a mandatului supleantului, dar nici nu este posibil ca un consiliu local să poată funcționa cu un număr mai mare de consilieri decât cel prevăzut de lege, cu consecințe grave asupra aprecierii legalității actelor adoptate în această situație de către autoritatea publică locală.

Apreciem că măsurile propuse pot fi de natură a aduce atingere dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) din *Constituție*, în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, așa cum a fost dezvoltată de jurisprudența Curții Constituționale.

---

⁴ ART. 122

Validarea mandatelor supleanților pe durata mandatului consiliului local

(1) În caz de vacanță a mandatelor de consilieri locali, pe durata mandatului consiliului local, mandatele supleanților sunt validate în termen de 10 zile de la data încetării mandatului consilierului local, în condițiile art. 204, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri în procedură necontencioasă, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii. Validarea mandatelor supleanților se realizează cu respectarea prevederilor art. 114 alin. (2) și art. 121 alin. (1) lit. d), alin. (2) și (3). Supleanții au obligația transmiterii către secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. a)-d) cu cel puțin 5 zile înainte de împlinirea termenului de 10 zile. Dispozițiile art. 114 alin. (4)-(7) se aplică în mod corespunzător.

(2) Consilierul local al cărui mandat a fost validat pe durata mandatului consiliului local depune jurământul în fața consiliului local, în termen de 15 zile de la data la care secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale l-a informat cu privire la validarea mandatului său.

(3) Consilierul local declarat ales al cărui mandat a fost invalidat de judecătoria competentă, în primă instanță, dar care a fost validat prin hotărârea tribunalului depune jurământul în fața consiliului local, în termen de 15 zile de la data la care i-a fost comunicată hotărârea tribunalului.

(4) Consiliul local se convoacă în condițiile art. 134 alin. (1) pentru respectarea termenului prevăzut la alin. (2) sau (3), după caz.

(5) Consilierul local al cărui mandat a fost validat în condițiile alin. (2) sau (3) care nu depune jurământul în termenul de 15 zile ori care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept, cu excepția cazului în care se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 116 alin. (8).

(6) În cazul în care consilierul local al cărui mandat a fost validat în condițiile alin. (2) sau (3) se află, pe perioada celor 15 zile prevăzute de aceste alineate, într-una dintre situațiile prevăzute la art. 116 alin. (8), termenul pentru depunerea jurământului se prelungește până la încetarea acestei situații.

⁵ ART. 172

Constituirea consiliului județean

Dispozițiile art. 113-122 se aplică în mod corespunzător pentru constituirea consiliului județean, validarea mandatelor fiind realizată de tribunalul în a cărui circumscripție se află unitatea administrativ-teritorială. Încheierea de validare sau invalidare poate fi atacată de cei interesați la curtea de apel în a cărei circumscripție se află tribunalul.

În acest sens, Curtea a reținut că, „o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă și să instituie norme clare, previzibile și accesibile a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul și că norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform și să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi⁶”.

4. Semnalăm necesitatea identificării unor norme reparatorii pentru situația în care consilierul local sau consilierul județean își exercită dreptul de a ataca la instanța judecătorească hotărârea de încetare înainte de expirarea duratei normale a mandatului ca urmare a pierderii calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales consilierul local sau consilierul județean și obține o soluție favorabilă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

[REDACTED]
Florin Vasile CĂTU
[REDACTED]
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Ludovic ORBAN
Președintele Camerei Deputaților

⁶ a se vedea în acest sens, Decizia nr. 619/2016 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru interpretarea art. 38 alin. (11) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor; Decizia nr. 1/2014, Decizia nr. 183/2014, Decizia nr. 363/2015, Decizia nr. 603/2015, Decizia nr. 405/2016.